

N° 1. NOORED 1920. KOMMUNAARID.

WENEMAA KOMMUNISTLIKU PARTEI KESKKOMITEE EESTI OSAKONNA
NOORTE KUUKIRI.

Peterburis, 1. septembril.

Me elame kolmandal ägedal wõitlusaastal. Miljonid töörahwa pojad on sõjariistus ja seisawad läänest pääletungiwa waenlase wastas. Sää! keeb wõitlus elu ja surma pääle.

Milleks see wõitlus? Tuhanded aastad walitses üksikute kuningate hirmwalitsus. Töörahwas oli nende ori. Sõnakuulelikult pidi täitma nende käsku, sest wastasel korral weeti teda wõlla alla ehk saadeti eluks ajaks sunnitööle.

Ei wõi ju ükski inime sarnase kurnamisega leppida, kui päälegi teab, et ühiskonna arenemiskäik sammub wabaduse poole. Kurnamine peab kaduma. Ühiskond peab waba olema. See arusaamine leidis ruumi orjade päis. Neid mõtteid tahtsid nad ka teosta.

Aastakümned tagasi algas ettewalmistus ühiskonna pöörele. Orjad koondasid omi ridu, orjad walgustasid ühiskonna õiget arenemisteed. Julgelt astusid nad wõitlusse, sest nende käes olid kõige tugewamad sõjariistad — terwed käed, jalad. Päälegi ei olnud neil lüüasaamise korral midagi kaota, waid ainult wõita.

Kangelaselik Wene töörahwas oli esimene, kes saawutas suure wõidu oma kurnajate üle, kes suutis ka kindlusta saawutud wõite. Walitsuswõim wõeti oma kätte. Kurnajad paisati orjade seisukorda. Loodi klassilik wõimwalitsus, mis lähemas tulewikus wiib waba ja õiglasse ühiskonda — kommunismi.

Käsi käes Wene töörahwaga jätkawad teiste maade töölised energiliselt sama wõitlust oma kurnajate wastu. Määratud streigid wapustawad põliseid kodanluse maid ja tihti kerkib rewolutsiooniwoog, mis ähwardab tõusta maruhooks, kuid enne raugneb. Kas ei ole näinud me niisuguseid wooge Saksamaal, Itaalias j. m.

Kodanlus katsub küll praegusel silmpilgul igasuguste abinõudega streike ja rewolutsiooniwooge maha suruda, kuid need on asjatud katsed. Kodanlus ei suuda oma palgaliste timukatega takista ühiskonnaarenemiskäiku, ei suuda enam kõwenda raudu, mida töölised oma jalgelt ja kätelt puruks taowad.

Kõiges selles kangelaselikus wõitluses wõtawad noored energiliselt osa. Noorte soontes tuksub weri õigluse poole. Seepärast leiab igasugune säde, igasugune mõte, kus kaunid püüded ja tahted teostuwad, noorte ridus waimustud poolehcidmist.

Wõtame Wenemaa. Kas ei ole noored aastakümnete jooksul esimesed olnud, kes punast lippu kõrgel hoiawad ja wabaduse poole sammuwad? Kas ei ole noored praeguses kolmeaastases wõitluses esimesed olnud, kes waimustushoos wõitluswäljale ruttasid ja waenlasega ägedasse lahingu astusid.

Samuti on lood ka Eestis. Kas ei tulnud sajad noored Saksa okkupatsiooni päewil Wenemaale? Kas ei järgnend neile sajad 1919 aasta algul, kui punanewägi kangelaselikult Eesti metsis, Eesti wäljul wõitles? Kõik nad ruttasid punasewäkke, et siin wabamaa pinnal kaitsta oma olemasolu.

Ka Lääne-Euroopas, Ameerikas, Austraalias ja Aasias näeme noorsugu esimeses reas. Saksa, Itaalia ja teiste maade rewolutsiooniwooges on noored julgelt edasi sammund. Neid waimustas ainult üks hüüdsõna — töörahwa diktatuur.

Noored kommunaarid! Wõitlus ei ole weel raugend. Waenlane on weel tugew ja nõuab purustamist. Waadake lääne, sää! waewlewad meie seltsimehed, kes timukate käpa all orjawad. Neid poodakse wõlla, neid tapetakse, sest nad julgewad omi aateid ja mõtteid teosta.

Noored kommunaarid! Waatke wäikesse Eesti, kust hiljuti põgenejaina Wenemaale sirutasime. Mis tehakse sää! Kas ei kuule te seltsimeeste wiimaseid häält, kes soomülkas, wangikojas ja liiwaugus surma leiawad. Mis nad hüüawad — seltsimehed jätkake tööd.

Meie kohus on ka tõutust anda, et enne wõitlust ei jätta, kui meie seltsimehed üle ilma wabastud. Olgu wõitlus äge, langegu weel paljudki meie ridust, kuid eesmärgile jõuame.

Noored kommunaarid! Selleks tööle.

NOORTE KOMMUNISTLIK INTERNATSIONAAL.

Noorte kommunistlik Internatsionaal, see on noorsoo kommunistlike organisatsioonide rahvusvahelik ühing, mis koondab oma lipu alla töötawat noortsugu, juhivad tema poliitiliku tegevust, tema võitlust kapitalismi vastu. Noorte liikumist tuntakse 1886. aastast, mil Heintis esimene noorte organisatsioon asutati. Siit päle algasid noored energilist võitlust militarismiga ja võtsid töölisklassi poliitilisest tegevusest elavalt osa. Sel ajal tuli enamarenenud ja rewolutsioonilikumail noortel ägedat võitlust pidada opportunistlike, liberaalsete ja teistsorti sotsiaalpetistega.

1907. aastal peeti Stuttgartis esimene rahvusvahelik noorte sotsialistlike organisatsioonide kongress, kus juba laialdased noorte organisatsioonid olid esitud. Tähendud kongress töötas välja võitluskava, mille järele noored töörahvaklassi liikmed käima pidid. Ta kinnitas nende võitluskavade militarismi vastu ja tegi otsusi alaste töökaitse suhtes. Seega kuulutas ta kurnawale kapitalismile sõja, mida võidurikka lõpuni töötas wiia. Kuid nagu igalpool, nii olid ka siin sotsiaaljuudased agaralt tegevuses. Liig kohutaw, liig ähwardaw oli neile noorte Internatsionaal, millele tähendud kongressil alus pandi, ja nad algasid oma musta pimestustööd noorte organisatsioonide keskel, et nende tegevust halvata, seda oma „ideoloogia“ solgimülkas uputada, mis neil ka ajutiselt õnnestas. Sotsiaaljuudased olid kõigil mail, iseäranis Saksamaal, Helweetsias ja Austrias politseinikkude ja teiste imperialistlike nuuskuritega üksmeelselt sõbralikus tegevuses. Esimesed püüdsid seletada, et noorsugu peab loobuma poliitikast, see halvawat ta waimlist arenemist, ta edusaawutusi kultuur-hariduslikul alal. Politseinikud pidasid aga noorte iga liigutust hoolega silmas ja wägistasid iga eluawalduskatse seeaegsete imperialistlike seaduste paragraafidega. Algas tagakiusamise, kole reaktsooniaeg. Paljud noortest langesid reaktsooniohwriks, paljud heideti wangi-müüride waele hallitama. Sellest tuligi, et Stuttgarti kongressil wastuwõetud otsused jäid täidewiimata ja kui 1910. a. Kopenhaagenis noorte internatsionaali II kongress kokku kutsuti, oli ta teguwõimetu. Ta kinnitas küll Stuttgartis wastuwõetud otsusi militarismi häwitamise ja sotsiaalse kaswatuse organiseerimise suhtes, kuid tegi suure wäärsammu, et samal kongressil wastu wõttis otsuse, milles sotsialistlike parteidega ja ametiühisustega käsikäes lubatakse töötada.

Järgmine rahvusvahelik nõupidamine peeti 1912. a., kus ainult küsimust arutati, missuguse seisukoha wõtaw noorsugu ilmsõja lahtipuhkemise korral. Wiimaks otsustati ühineda II Internatsionaali otsusega, mis pärast aga tegelikult hääletas sõjakrediitide poolt, nagu kõigil teada.

Algas ilmsõda oma koledustega. Siin ei wõinud tõsised töörahwapojad päältwaatajaks jääda. Kuna igasugused „sotsialistlikud“ parteid sõjajumalale „hoosianna“ hüüdsid ja seeaegse rahvuswaheliku noorte ühingu sekretäär Dannenberg oma mottewendadega selle äraandlikkusele loiaalsust awaldasid, kutsuti Rootsi, Itaalia ja Helweetsia noorte algatusel 1915. a. Bernis noorte organisatsioonide uus konwerents kokku. Siin awaldasid rewolutsioonilikud noored kogu ilmale oma protesti rõõwsõja vastu ja kutsusid kõiki töölisi üles wõitlema imperialistide weriwalangu vastu, kus töölised oma elu ohwerdasid kapitalismi huwidele. Siin wisati kogu ilma töörahwa hulka klassisõja wõitluse ühendusele kommunistide eest. Rahvuswaheliku noorte organisatsioonide ühingu sekretääriks waliti sm. Münzenberg, kes ka praegu oma tegevust jätkab.

Ka siin tehti wigu, sest noorte rewolutsioonäride ilmwaade oli sedawõrd arenemata, et sotsiaaljuudastel korda läks seda tumestada. Nii ühines Rootsi noorte sotsialistlik organisatsioon sotsiaaljuudaste hüüdsõnaga sõjariistade üleüldise mahapanemise suhtes, jättes selgitamata, et kapitalistid ei saa rahu elada ja et kapitalistide häwitamiseks peab iga tööline sõjariistus olema.

Harguwate sündmuste ja edasikestwa rõõwsõja mõjul selgines töölise ilmwaade ja noored rewolutsioonärid asusid juba täiesti kommunistliku partei platwormile ning jätkasid laialistes noorte organisatsioonides tööd. Töö kandis wilja. Wili walmis.

Olime niikaugel, et 1919. a. wõisime mõelda noorte Internatsionaali kongressi kokkukutsumise päle täie usalduse ja lootusega. Raskusi sünnitas kongressi kohawalik. Üheltpoolt soowitati Moskwa, teiselt poolt Baaselit; wiimaks kawatseti Budapestis ja tehti katset Wienis, kuid mitmesugusil põhjusil ei läinud sääl korda. Lõpuks oli sellest raskusest ülesaadud ja noorte ühingute rahvuswahelik kongress tuli kokku Berliinis, kus ta 20.—26. nowembrini tööd jätkas. Berliini kongress oli kõige hulgaarwulisem, wõrreldes endiste noorte kongressidega. Siin oli allpool järgnewate 13 maa organiseeritud noorsoo organisatsioonid esitud: Wenemaa, Saksamaa, Itaalia, Hispaania, Norramaa, Rootsimaa, Poolamaa, Daarimaa, Ru-meenia, Helweetsia, Austria, Ungari ja Lõuna-Slaawi. Päle selle oli esitud Wolgaäärsete Saksa kolonistide noorte ühing.

Rahvuswahelikul noorte Internatsionaali kongressil wastuwõetud otsused rahuldasi täiesti meie lootused, kinnitasid meie usaldust. Need ei olnud enam tühised sõnakõlksud, waid kui terasriist, mis walmistud üleilmse noorte kangelaste seppkojas. Neis otsustes ühinetakse täiesti Kommunistliku Internatsionaaliga; tunnistatakse oma wõit-

lustaktikas töörahwa diktatuuri, punast terrori ja nõukoguwõimu. Kongress tunnistas Kommunistliku Internatsionaali I kongressi otsused õigeks ning wõttis nad ühel häälel wastu. Seega oli loodud noorte kommunistlik Internatsionaal, mille programmi arutamine kongressil üks tähtsam päewküsimus oli.

Sotsiaaljuudaste pettelosungi pääle: „noorsugu ei tohi poliitikaga tegemist teha“, wastas kommunistlik internatsionaalne kongress: „noorsugu on töörahwa rewolutsioonilikum osa, ta on eelwägi wõitluses kommunisti eest.“ Poliitilise küsimuse kõrwal tõusis üles kultuur-hariduslik küsimus. Mõned seltsimehed arwasid, et teaduse laiendamine üldteaduslisist meetodidest kõrwalkaldudes lubamatu on, sest praegusel wõitlusajal oleks see nende arwates asjata ajaraisk ja isegi „uhkustamine“. Kuid kongress asus ka siin oma kindla seisukohale. Ta tähendas õieti, et pärast kapitalismi kukutamist peab töörahwas asuma uuele loomistõõle, peab looma kunstiwäärtusi, peab laiendama teadust, sest töörahwa wabariigi ülesehitamine nõuab suuri edusaawutusi niihästi tehnika-, majandus- ja teiste teaduste alal. Seepärast peame meie ka wõitlust pidades teadust omama, seda laiendama, sest meid ootawad hiiglaülesanded uue ilma loomisel.

Kui palju noorte rewolutsionääride mõtteilm ajajooksul täieneb, on kõneleb see asjaolu, et Berni konwerentsil üldlõõise sõjariistade mahapanemise suhtes lendulastud loosungil tiiwad täiesti kärbiti. Kongressil ütles noorsugu selgesti ja täie mehisusega: „Utopiline on mõte, et kodanlus sõjariistad maha paneb, sest tal on neid tarwis edaspidisteks imperialistide sõdadeks ja töörahwa rewolutsiooniliikumise mahasurumiseks. Seepärast peab töörahwas organiseerima end sõjariistus wäljaastumisele, s. o. peab looma punase kaardiwäe, punase armeel!“

Sotsiaaljuudaste, isamaalaste ja teiste kohta wõttis noorte internatsionaalne kongress Berliinis kindla seisukoha. Ta kuulutas halastamatu sõja neile pētistele, kes kõige alatumate wõtetega ei häbene wäljaastumast, kui neil aga korda läheb rewolutsiooniliikumist oma isandate, kapitalistide käsul pisutka riiwata.

Rohkem selgitust nõudis noorte kommunistliku Internatsionaali ja III Internatsionaali wahekorra määramine. Kuid ka siin jõuti ühisele ja kindlale otsusele. Kongress seadis üles kaks juhtiwat põhimõtet: 1) noorte organisatsioonid ei ole poliitilised parteid, waid nad tunnistawad omaks kommunistliku partei programmi, 2) noorte organisatsioonid peawad iseseiswad olema, kuid see iseseiswus ei tohi katkestada organiseerimissidet parteiga; sellest räägib ka noorte kommunistliku Internatsionaali programm.

Mõtete lahkuminekuid tekitas ka organiseerimisküsimus. Üheltpoolt arwati, et noorte kommu-

nistlik Internatsionaal wõib kõiki küsimusi täiesti iseseiswalt otsustada, et ta Kommunistliku Internatsionaaliga üheõigusline on. Kuid kongress wõttis omas suures enamuses wastu otsuse, et noorte Internatsionaal on Kommunistliku Internatsionaali osa, sest kommunistlikus liikumises on tähtis organisatsioonide tsentraliseerimine (keskendamine). Seda on meid õpetanud wõitlusjärk II—III Internatsionaalini. Kuid siin, kus Kommunistlik Internatsionaal noorte kom. Int. kongresside ja täidesaatwa orgaani üle kõrgemat poliitilist kontrolli peab, jääb noorte kommunistlikul Internatsionaalil agitatsiooni- ja organiseerimistõõs täielik omategevuse wõimalus ja töörahwa rewolutsiooni põhimõtete ning wõitluswiisi otsustamise wabadus.

Pääle selle otsustas kongress, et noorte kommunistliku Internatsionaali liikmeks wõib igal maal ainult üks noorte organisatsioon olla, jättes seega n. n. sotsialistlikud noorte ühingud küsimuse juure, kas ühineda kommunistlikkude ühingutega ja tunnistada nende rewolutsiooniliku programmi, ehk loobuda igasugusest rahwuwahelikust ühingust; sest on olemas ainult kommunistlik noorte Internatsionaal. Tähtsaks tuleb ka seda kongressi sammu pidada, et otsustati tasandada seda kuristikku, mille loonud kapitalistlik ilm tööliste ja haritlaste wahel. Otsustati kindlat sidet luua noorte tööliste ja rewolutsiooniliku intelligentsi wahel, wiimaseid käsikäes töötamisega oma ritta tommata.

Ei ole aastatki möõda (ainult üheksa kuud) noorte kommunistliku Internatsionaali kongressist, aga millist jõudu me selles, kui rewolutsiooniliku töörahwa teguris näeme! Kui laialdane tööpõld tal ees, kui palju külwatud, kui suured lootused lõikuseks. Noorte kommunistlik Internatsionaal on kogu ilma noorsoo, rahwuwahelikus töõlisteliikumises, pannud wägewa merilainena õõtsuma ja saanud ähwardawaks tondiks ilma imperialismile. Sest noorte kommunistlik Internatsionaal töõtab käsikäes Kommunistliku Internatsionaaliga ja kommunistlikud noorte ühingud kõõgil mail ühes mõttes kommunistlikkude parteidega.

Saksamaa noorsugu on alati rewolutsiooni eelwägede ridades sammunud. Kes ei mäletaks nende wahwaid lahingupolke, kes Noskede, Scheidemannide, Kappide, Lüttwitzide jt. mustasajaliste sõjawägedega kangelaselikku wõitlust pidasid. Kui Saksa kommunistide keskel lõõhe sündis, ühinesid noored spartaklastega, kes tõõsised töörahwa diktatuuri ja nõukogudewõimu teostajad.

Rootsis, Austrias, Itaalias ja Helweetsias on noorte ühingud peaaegu täielikult ühined III Internatsionaaliga.

Iseärani tugew on Rootsi noorte organisatsioon, mis kogu sõjaajal ja nõukogude Wenemaa blokeerimise wältusel wõimsat protesthüüet awal-dand kogu ilma imperialistidele.

Ameerika noorte organisatsioon on ühined

III Internatsionaaliga, ka Prantsuse noored otsustand ühineda.

Ka idas, tõuswa päikse kiirte helgil on noorte rinnus leegitsema hakand rewolutsioonituli. Kommunistlikud noorte ühingud Turkestanis, Aserbeidshanis, Buhaaras, Koreas ja Ida-Siberis, kes kogund noorte kommunistliku Internatsionaali lipu alla, kõnelewad meile kui laialdast organiseerimistööd teind noorte organisatsioonide päästaab — noorte kommunistlik Internatsionaal.

Noorte kommunistlik Internatsionaal on pea-aegu oma lõppsihile jõudnud, s. o. üleilmse noorte ühingute ühinemiseni. Praegu on ta lipu alla kogund 25 maa noorte ühingud 550.000 liikmega! Isegi sarnases kapitaalriigis, kui Inglismaa, on noorte kommunistliku Internatsionaali agitaatorid oma tegewusele pinna walmistand ja sääl võib juba lähemas tulewikus näha edusaawutusi.

Pikad aastad ennastohwerdawad wõitlust, luge-matud ohwrid kõige kallimate seltsimeeste hulgast wõitluses kommunismi eest, ning see mehisus ja waimustus, mis waldab kogu ilma noorte kommunistlike organisatsioonide, lubab meil neid õigusega

rewolutsiooni eelwäeks nimetada. Noorte organisatsioonide rewolutsioonilikku ja otsekohest wõitlustaktikat tunnistab ka see tõsiasi, et nad Berliinis rahwuswahelikul noorte kongressil wastuwõetud otsusele truuks jäid, see on: kommunistlikud noorte organisatsioonid asusid noortehulke poliitilikult kaswatama ja wõtawad igast rewolutsioonilikust tegewusest aktiivselt osa. Tuletame ainult meeles III Internatsionaali II kongressi, kui üleilmselt tähtsat tegurit, millest üle 10 maa noorte organisatsiooni ja noorte kommunistliku Internatsionaali esitus osa wõtsid.

Ülalpool mainitud tõsiasiad kõnelewad, et noorte kommunistlik Internatsionaal on rewolutsiooniliikumises hiiglaosa etendand; et ta lahutamata osa III Internatsionaalist ning sammub temaga kindlaid sidemeid pidades weripunase wõitluslipu all wiimsesse lahingusse kogu ilma kapitalismi wastu ja wõidab. Seejärel andub noorsugu rahulikule loomistööle, uue ilmkorra ülesehitamisele juba kõrgel lehwiwa kommunismilipu, wend-luse ja õigluse sümboli all.

O. Kullerkupp.

NÕUKOGUWÕIM JA LAPSED.

Kodanluse mailt tuleb wahetpidamata kohutawaid teateid laste surewusest, mis ilmsõja järel-dusel hiiglasuureks kaswand. Laste surewust suurendab wõimsalt veel kapitalistliku korra lagunemine. Eriti raskelt kannatawad töörahwa lapsed, sest kodanlus, kel mingit puudust pole, hoolitseb oma järeltulewa soo eest endiselt, kuna aga tööliste lapsed nende raasukestega peawad leppima, mis jõukate laua alla langewad... Kohati tõuseb laste surewus kuni 95 protsendini. Nii näit. teatatakse Wienist, Berliinist, Poolamaalt ja mitmeist teisist riikest, et rahwarwu kahanemine laste surewuse tõttu nii kaugele arenend, et „tulewiku pärast tuleb tõsiselt mures olla“. „Laste surewuse wastu wõitlemise rahwastewaheliku liidu“ teadetest selgub, et inimsugu sammub paratamatult wastu kohutawale väljasuremisele, kui olukord ei parane ja nälg ning wiletus ikka wältab.

Kui asja kodanlaste waatepunktilt waadata, siis on tõesti põhjust tulewiku pärast mures olla. Ent tulewõlv ei ole mitte enam kapitalistliku korra päralt, waid kindlasti on ligidal aeg, mil kapitalistlik kord kogu nälja ja wiletussega häwitakse ning asemele tööilm kerkib, mis kõrwal-dab kõik puuduse ja wiletusse, mis praegu kapitalistliku korra häwinemisel paratamatu nähtus. Sest lausa lapsik oleks kapitalistlikus ilmkorras, kus walitsemas töörahwa halastamatu kurnamine ja rõhumine, olukorra parandust lootab ja ootab.

Kuidas kommunistlikus ühiskonnas laste eest hoolitsetakse, wõime kõige päält wäikseid näitusi tuua nõukogu-Wenemaalt.

Nõukogu-Wenemaa oma toitlusjaotuse aparaadiga nägi juba 1918. a. katastroofi lähinemist ja hakkas eestkätt just laste eest hoolitsema. Kõige päält pandi alus maksuta laste toitmisele, maksuta lõunasõökide näol koolides, ja neile, kes koolis ei käind — lastesõõgimajus.

1919. a. kutsuti ellu lastekaitse nõukogu. Sama aasta 17. mail awaldati dekreet maksuta laste toitmise kohta kuni 16 a. wiljakehwus kubermanges ja mõlemas päälinnus. Punasewäe toitmise järel seisab esimesel kohal lastetoitmine. Lastele antakse lisatoidukaartid. Nii on ka raskejalgsete naiste ja rinnalaste toitmine paremale järjele seatud. Sünnitajad saawad lisatoidukaartid jne.

Kohtilt saadud teated tõendawad, missuguse hoole ja energiaga pannakse need nõukogu walit-suse korraldused ja määrused elus tegelikult maksma. Kehwust kubermangest tulewad tihti teated, et elanikud, kes ise alalist puudust kannatawad, kõige-päält lastetoitmise eest hoolitsewad. Nii teatatakse Nowgorodi kubermangust, kus talupojad endid leiwa surrogaatidega (aseainetega) toidawad, et lapsed sääl koolides sooja hommikusõõki kahest toidust saawad. Ajalehis leidub tihti teateid, et pupasewäelased, tungides wiljarikastesse kubermangesse, sääl oma käe pääl wilja ostawad ja näljastele pääl-linnule saadawad. Moskwa ja Peterburi lapsed saawad tihti wiljarikaste kubermangude lastelt lastekaitse-nõukogu läbi toiduainete pakke ühes kaastunde kirjadega, mis annawad tunnistust laste solidzaarsusest.

Siin näeme, kuis tuhandele korrale kordub see tõsiasi, et õiglane toiduproduktide jagamine on võimalik ainult nõukogude süsteemi juures. Pikkajalisest blokeerimisest ja wältawast klassisõjast kurnatud nõukogu-Wenemaa leiab veel jõudu, et woidelda laste alatoitlusega, kuna rikkad tööstus- ja kapitaaliriigid on selleks jõuetud.

Tööraha Wenemaa annab lastele oma wiimsed tagawarad ning nälgijad lapsed saawad pääle selle veel toiduaineid wiljarikkaist kubermangest kingitustena lastekaitse nõukogude läbi.

Kahtlemata jääb tõsiasiaks see, et Wenemaa tööraha lapsed ei kannata kaugeltki nii suuri willetsusi kui Lääne-Euroopa lapsed. Sest rikkad walitsewad ringkonnad ei ole sugugi huwitunud tööraha lastest ja see teeb asjade seisukorra üpris kurbloomiseks — laste surewus kaswab kohutawalt. Nõukogu-Wenemaa on aga ise tööline ja talupoeg ja hoolitseb kõige päält oma laste eest.

Muidugi on veel wõimatu laste toitlust täieliku rahuldamisele wiia, sest tsarismi pärandust on wältawa klassisõja kestes wõimatu ühelhoobil häwita. Kuid see, mida tööraha Wenemaa oma lastele praeguses olukorras annab, on siiski wäärt, et pöörata seepääle tähelpanu. Lõpeb klassisõda, algame loowat, ülesehitawat tööd, muutub kahtlemata ka toitlusolukord üleüldiselt ning töörahas wõib täiesti kindel olla, et kogu willetsus, mis tsarism meile päranduseks jättis, täielikult häwitakse.

Uuest kommunistlikust ühiskonnast wõiwad iseäranis just lapsed — meie tulewiku lootus — häameelt tunda.

Juh. Hurt.

RAHWUSWAHELISE KOMMUNISTLIKU NOORSOO KONGRESS.

Olewal aastal 5. septembril astub kokku Berliinis rahwuswahelise kommunistliku noorsoo ühingu kongress. Kongressile läkitawad saadikuid kõik kommunistlikud noorsoo ühingu. Saadud teadete järele saawat kõige rohkem esitajaid olema Wenemaalt, siis Saksamaalt, Ameerikast, Inglismaalt, Rootsist, Norrast, Prantsusmaalt jne.

Kõige suuremad kommunistlikud ühingu on Wenemaal, mis ka täiesti arusaadaw, sest siin on kapitalistlik ike juba lõpulikult purustud ja noorsool waba wõimalus ühinguksesse koonduda, kuna aga kapitalistlikes mais igasugused noorsoo ühingu üpris suurte tagakiusamiste all kannatawad ja wäga raskeis tingimisis tegewust awaldawad. Isegi neis mais, kus walitsusohje oma käes peawad halekuulsad sotsiaaläraandjad, tuleb kommunistlikel noorsoo ühinguil alati kokku pörgata

kapitalistliku korra surwe ja wägiwallaga. Näit. on Saksamaal ja Austrias igasugused kom. noorsoo ühingu tagakiusatawad; nende tegewus peab sääl loomulikult wirelema ainult pörandaalusis tingimisis.

Seepärast arusaadaw, et Wenemaa rewolutsioonlik töötaw noorsugu wõib kõige suuremas arwus olewal kongressil esineda ja kahtlemata wõib ta teiste maade noortele üpris palju näpunäiteid anda kapitalistliku korra wastu wõitlemiseks. Sest Wenemaa noorsool on palju kogemusi, mis omandud wältawas klassisõjas. Klassisõjata pole aga kusa-gil võimalik kapitalistlist korda kukuta.

Kõik küsimused, mis mainitud kongressil arutusele ja otsustamisele tulewad, on üleilmlise tähtsusega. Pääküsimusena paistab silma organiseerimisküsimus.

Me teame, et paljus kapitalistlikes mais puuduwad seni veel kommunistlikud noorsoo ühingu, seepärast pööratakse organiseerimisküsimuste arutamise juures kahtlemata kõige laiemat tähelpanu kommunistlikkude ühinguks asetamise pääle mais, kus neid veel ei ole ja kus nad üpris nõrka tegewust awaldawad osalt seepärast, et puuduwad puhtkommunistlikud juhtnõõrid, mille järele tegewust juhti.

Noorsugu on alati rewolutsioonikäikude eesotsas sammund ja wõimsalt seda läbi wiia aidand. Wenemaa suure rewolutsioon ei etendand noored mitte tähtsusetat osa. Kuid teiste maade noorsool seisab alles raske wõitlus kapitalismi kukutamiseks ees. Et seda wõitlust plaanikindlalt ja täiesti tagajärjerikkalt läbi wiia, seks peab noorsugu olema organiseeritud. Ühinguksesse liitumine — see peab saama rewolutsiooniliku noorsoo päewhüüdsõnaks kõigis mais.

Kuidas seda liitumist olude ja nõude kohaselt igal maal läbi wiia, seda otsustab rahwuswaheliku noorsoo kongress, mis kokku astub Berliinis 5. septembril.

Elagu noorte kommunaaride kongress!

Juh. Hurt.

NOORTE ÜHINGUD WALGES EESTIS.

Walge Eesti kodanlikud ajalehed toowad järjest teateid noorte ühinguks, mida mitmel pool organiseeritud. Sääl olewat mingisugune ülemaaline Eesti noorsoo ühendus, kelle osakonnad maal ja linnas töötawad, siis veel noorte ühing „Tungla“ ja „Ameerika kristlik noorsoo ühisus.“ Wiimast toetawad Ameerika „Issanda truud sulased — papid ja köstrid“ — oma kapitaaliga.

Kodanlik „Waba Maa“ teeb neile ühinguks etteheiteid, tähendades, et nende keskel ei wotwat sugugi ühinemise idee maad, waid iga ühing elawat

täiesti „oma ette.“ Olewat waja ühist noorte liitu, mille harud ringikestena üle maa laiali hargneks.

Kuid sellegi pääle waatamata tunneb kodanlus oma noorsoo ühinguist üpris suurt rõõmu. Päril wahutawal suul ülistawad täissöönud kodanlaste sulemehed ja igasugused ostetawad ajakirjanikud noorte ühinguiste asutamist, nimetades seda „ülrõõmustawaks tunnismärgiks“ noorte endaorganiseerimises.

Kodanlusel on tõesti põhjus rõõmu tunda oma noorte ühinguist, sest neisse on koondunud pääasjalikult noored, kes pärit kodanluse nuumsöödamalt ning kes kehastawad endas täielikku kontrerewolutsioonilikku waimu. Tööräha noored hoiawad neist ühinguist täielikult eemale, sest nad teawad wäga hästi, et need ühingud pole muud kui kodanlaste wõsukeste rühmakedes, kel wõimalus isadelt päritud kapitaalil kulul priisata ja trallitada. Neid rühmakedes kasutab kodanlus selleks, et kaswata oma „pojukestest“ kindlaid kapitalistliku korra parasiite, et wältaks edasi see loomalik kurnamine, rõhumine ja wägiwald tööräha kallal, mida kodanlus praegu nii mõnutundlikult kultiwäärab. Nagu kodanlus oma tapmisele dreseeritud „noortebandedega“ tööräha wägede wastu wõideldes „wõiduloorberisi“ löikas, nii tahab ta ka tulewikus ärkawail klassisõjapäiwil oma wõsukeste selleks tarwita, et tappa, kaagita ja werista töörähwast ja ta noori.

Mingit rewolutsioonilikku waimu nimetud noortehingud walges Eestis ei kehasta. Nad on läbi ja läbi kontrewolutsioonilikud.

Tööräha noorsoo päewülesandeks walges Eestis olgu oma ühinguiste asutamine, mis oleks kindlaks wastukantsiks kodanliku noorsoo ühinguile. Loodame, et tööräha noored walges Eestis warsti organiseeriwad ja tegewust awaldawad kapitalistliku korra lõpulikku kukutamiseks Eestis. Ühtlasi kuulutatagu halastamatu wõitlus kodanlaste noorte rühmakedes wastu; eeskätt tuleb läbi wiia nende boikoteerimine. Las trallitawad kodanlaste wõsukestet omis ühinguist — küll tööräha noored nad peagi ühes kapitalistliku korra saastaga häwitawasse rewolutsioonileeki paiskawad!

Maha kodanlikud noorte ühingud!

Elaгу tööräha rewolutsioonilikud noorte ühingud!

Eduard Juhani.

SAKSAMAA NOORED.

Meile pakub rõõmsat waatepilti see rewolutsioonilik wõitlusareen, millel Saksamaa noored järjekindlalt sammuwad ja wõitlust peawad. Juba läinud aastal, üleriiklisel noorte kongressil, astusid Saksamaa noored õigele rewolutsiooniteele. Nad, tunnistasid omaks kommunistliku programmi ja selle wõitlusloosungid. Eriti suureks hoobiks oli nimetud

kongress Saksamaa iseseiswuslastele kes enne kongressi endid noorte juhtideks pidasid, kuid kongressil täiesti löödi. On selgelt meeles weel nende häälatoru „Freiheiti“ kibe nuttulaul mis ta noortele pühendas kongressi järele. Nuttulaulus ohati ja kaebati, et „waba sotsialistlik noorsugu“ ikka enam ja enam awalikult kommunistliku partei sõiduwette salduda ja kirgalliku heitlust pidada iseseiswusotsiaaldemokraatliku partei wastu.“

Tõsi, iseseiswuslastel oli tõelik põhjus nutta ja hädalda, sest noored pöörsid neile selja ja kuultasid leppimatu wõitluse kõigi parteide wastu kes ei ole kommunistlikud.

Weel suuremat rewolutsiooniliku sihtjoonde äramäärämist wäljendas kongress, mis peeti olewal aastal aprillikuul. Säälnunnistasid noored omaks wõitlushüüdsõnuks proletariaadi diktatuuri maksmapaneku klassiwõitluse teel. Ühtlasi wõeti wastu resolutsioonid, milles tähendati, et ainult kommunism wõimaldab inimsoole parema ilmkorra ja et ainult kommunismi aadete eest tuleb tööräha noortel raugematut wõitlust pidada. Pääle selle töötati juhtnõõrid sotsiaalpaendlaste wastu wõitlemiseks ning kutsuti üles noorsoo ühinguid omi ridu puhastama sotsiaalpetiste saastast.

Kapitalistid ja nende sabassõrkijad sotsiaaläräandjad igasuguse firma all kirjutasid sel puhul wihastnõretawaid kirjatükke, milles awalikult kutsuti wõitlust pidama „noorte punase laine“ wastu.

Kuid see wõitlusse kutsumine ja kodanlaste hädaldus „punasest ähwardawast lainest“ aina elustas noori wõitlejaid. Kongressel, konwerentsel, koosolekuil ja miitinguil — igalpool kutsuwad noored kõnemehead üles noori wõitlust pidama kapitalistide wastu.

Need hüüdsõnad on elawat wastukaja leidnud. Noorte ühingud on liikmete arwu poolest ülijõudsaasti kaswand; terwe rida uusi organisatsioonide on ellu kutsutud. Üleüldse loetakse Saksamaa noorte ühinguist 550 tuhat liiget, kes kõik kommunistid. Kui jõudsast noorte kommunaaride arwu õieti on kaswand, näeme kõige päält sellest lihtsast faktist, et alles aasta tagasi Saksamaa noorte ühinguist kommunaaride arwu 50 tuhande ümber kõikus.

Sellest näeme, et Saksamaa noored, ette kapitalistliku surwe ja wägiwalla kiuste, hiiglasuurt organiseerimistööd on suutnud korda saata. Kus wõimaldada oli awalikult tegewust awalda, säälnasuti pöranda alla ja jatkati energiliselt tööd. Näit. peawad Baieri kom. noorsoo ühingud weel praegugi pöranda all tegewust awaldamata. Sest silmpilgust, mil Baieri nõukogude wabariik hukkus, on igasugused kommunistlikud organisatsioonid kodanluse sandarmide poolt wäga hoobsalt tagakiusatawad. Mitte wähe ei langend noori kommunaare nõukogude wõimu eest wõideldes kodanluse timuka kirwe all.

Kui seepääle waatamata awaldawad noored ülienergilist tegewust. Ei suuda ükski timukate

surweabinõu peata seda algjõulist liikumist, mis ärkawas noortes puhtrewolutsioonikujul awaldub.

Saksamaa töörahwa noorsugu on näidanud, et ta küllalt küps on rewolutsioonitööle ja seepärast on täielik põhjus eelda suuri sündmusi Saksamaal, mis purustawad lõpulikult kapitalistide kantsid.

Ed. Juhan

KOMMUNISTLIKU NOORSOO INTERNATSIONAALI PROGRAMM.

1. Kapitaaali kuhjamise ja walmistuse haruldane tõus on kapitalismi uude arenemisjärku wiinud, — imperialismi ajajärku, mis trustide, sindikaatide ja kartellide kujunemise ning finans- (raha-) kapitaaali walitsuse poolest silma paistad. Asumaade poliitika, mis kaupade müügile saatmise ja tooresainete muretsemise wadadusest kaswand ja wõitlus üksikute maade (rahwuslikkude) kapitalistide kildkondade wahel kutsuwad raudse paratamatusega imperialistlikud sõjad ellu. 1914—1918. a. sõda, mille tagajärgi kapitalistliku ühiskonna jõud lõpeta ei jaksa, on suurema osa kapitalistlikkude riikide majandusliku elu segamine ajanud ja lagunema pannud. Kohutaw wiletsus, mis sõda toonud, nälg, rahalik ja tööstuslik kokkulangemine, miljonite inimeste eluhäwitamine on inimsoo umbkotti ajanud, kust ainult üks pääsetee wälja wiib: üleilmne sotsialistlik rewolutsioon. Ainelised eeltingimised selleks on küpsed: klassiwahelik wastolu on haruldaselt terawaks läinud. Rewolutsiooni wõit oleneb rahwuswaheliku proletariaadi tahtest ja tegujõust. Tee sotsialismi läheb proletariaadi diktatuuri kaudu, mis rewolutsioonilises nõukogude walitsuses ilmub. Kõigi maade tööliste klassi ligem ülesanne on imperialismi poliitilise, majandusliku ja waimlise walitsuse kukutamine ning proletaarliku diktatuuri teostamine. See wõitlus wõib ainult siis wõidurikkalt lõppeda, kui proletariaat otsustawalt lahti ütleb II-st Internatsionaalist, mis wäikeste uuenduspuete ja kodanluse kokkuleppimisega mädasoju wajund ja mille püüe on wana ühiskonda päästa — sel kombel tööliste klassi ära andes. Ja kui töölistehulgad koguwad Kommunistliku Internatsionaali lipu alla, kes proletariaadi rewolutsioonilikkude wõitlust juhib. Rewolutsioonijärgul peawad eestkätt tarwitusele tulema hulgalise rewolutsiooniwõitluse abinõud (meeleawaldused, tööseisakud, üleüldised streigid, sõjariistus wäljastumised). Põhjusemõttelikult aga ei wõi proletariaat seejuures mitte ühest poliitilisest abinõust, ka mitte parlamendist, lahti ütelda. Parlamendist osawõtmine oleneb silmpilgu poliitilisest seisukorrast, ja selle üle peab iga maa organisatsioon ise otsustama.

2. Täiskaswand tööliste seisukord kapitalismi walitause all on juba üliraske, ja ta noore, ealstel töölistel otse wäljakannatamatu. Madal palk

pikk tööaeg, metsik ümberkäimine ettewõtjate ja meistrite poolt — see iseloomustab noorte töölise seisukorda. Weel pahem on seisukord käsitöös, kus õpilased täielikult meistrite woli all seisawad. See noorte töölise piirita wäljaimemine takistab nende waimlikku ja kehalist arenemist. Kodanline riik laseb töörahwa noorsoole ainult niipalju haridust ja teadmisi anda, kui selleks tarwis läheb, et noori kui sõnakuulelikke ja kasulikke tööloome wõiks kurnata. Kodanluse püüe on noortsugu oma ideede wõrku mässida. Kooli, kirikliste ja kodanliste noorsooühingute kui ka kasarmukoolituse otsustarbe on töörahwa noortsugu sotsialismist wõõrandada ja teda imperialismi sõnakuulelikkudeks soldatiks kaswata. Imsõda on noorte töölise seisukorra weel märksa pahemaks teinud. Miljonid neist on sõjawäljale suurtükksõdadaks saadetud, teised miljonid nende asemele kapitalistlikku walmistusse kihutud.

Sellest hoolimata, et riik ja ettewõtjad noorsoo jõudu wiimaseni imewad, on ta poliitilised ja isiklikud õigused ometi armetu kitsad. See seisukord sunnib töörahwa noorsugu, kui osa töölise klassist, halastamatu wõitlusele imperialismi wastu.

3. Iseäraliste töörahwa noorsoo organisatsioonide asutamist nõuawad järgmised asjaolud: a) Noorte seisukoht walmistamistegewuses ja ühiskonnas, mis neid oma isegustele huwide kaitsmiseks wõitlusele sunnib. (Töö uuesti korraldamine. Kooli uue kuju loomine.) b) Noorsoo hingelised iseäraldused. (Tunded walitsewad weel mõistuse üle; kerge wastuwõtlikkus kõige kohta mis uus; rewolutsioonilikud ideed, ohwerdamis- ja tegewuswalmidus.) d) Wajadus noorsoo sotsialistlikul ja rewolutsioonilisel kaswatusel isegustele wiise tarwita. (Iseseisew ja isetegew organiseerimistöö; tegelik osawõtmine poliitilistest wäljaastumistest; kõigi abinõude kasutamine, mis noortele wõimaluse annab end igakülgselt selleks ette walmista, et hiljem teguwõimsate proletaarliste klasswõitlejatena ja rewolutsiooniliku liikumise kandjatena wälja astu.)

4. Töörahwa noorsugu on tegewam ja rewolutsioonilikum osa proletariaadist. Kommunistliku noorsoo organisatsiooni kõige tähtsamaks ülesandeks praegusel ajal on wäsimata poliitiline kihutustöö töörahwa laiades hulkades, poliitiliste wäljaastumiste korraldamine ja teostamine, otsekohene wõitlus kommunismi pärast, osawõtmine kapitalistliku walitsuse kukutamisest ja noorte kaswamine kommunistliku ühiskonna ehitajaiks.

5. Kommunistliku noorsoo organisatsioonid peawad ägedat wõitlust kõigi kodanliste erakondade wastu, niisama ka parema tiwa sotsialistide, kui kodanluse awalikke käsitute wastu (nagu Scheidemann, Renner, Bissolati, Renaudel, Henderson, Gompers, Troelstra, Branting, Vandervelde jne.); pääleselle aga ka „sotsialistliku“ keskwoolu wastu (Kautsky, Macdonald, Robert Grimm, Bauer jt.)

kes oma sinna-tänna kõikumisega kapitalistlikku ühiskonda toetab. Nad võitlewad ka sündikalistlike õpetuste vastu, mis poliitilist võitlust proletariaadi diktatuuri saavutamiseks ei taha ja selle vastu, et seda võitlust poliitiline partei juhiks ja proletaarlist keskkotta eitawad. Niisama võitlewad nad ka anarkismi vastu, mis üleüldse proletaarlike riigi — kui kapitalismilt kommunismile mineku — vastu wälja astuwad ja majanduslikul alal wäikekodanlikke ideid jutlustawad. Samuti peawad nad võitlust kõigi noorte organisatsioonide vastu, mis eelnimetud parteide hulka kuuluwad. Oma poliitilises võitluses asuwad noorsoo organisatsioonid omamaa selle poliitilise partei wõi parteiosa programmile, kes III Internatsionaaliga ühinend III Internatsionaali programmile.

Organisatsiooniliku wahekorra parteiga määrab kaks põhimõtet: esiteks noorsoo iseseisvus, teiseks ligidane koostöötamine ja wastastikune toetus.

6. Kuigi kommunistliku noorsoo organisatsioonid ka edaspidi, nagu seni wõimsalt kodanliku militarismi kõigi ideeliste ja praktiliste awaluste vastu võitlewad, ei astu nad ometi mitte liberaalsete rahunõuete (pazifismi) eest wälja. Nad teawad, et töölisteklassil imperialismi kukutamiseks ja proletariaadi wõdurikka diktatuuri kaitsmiseks kodanluse kallaltungimise vastu tingimata tuleb sõjariistu tarwita. Kommunistliku noorsoo juhtsõnaks on: kodanlike militarismi vastu, proletariaadi sõjariistupaneku ja punase wäe poolt.

7. Võitlus töörahwa noorsoo majandusliku seisukorra parandamiseks on üks noorsoo organisatsioonide kõige tähtsamaist ülesanneist. Noorealiste töö uus korraldus on wõimalik ainult kommunistlikus ühiskonnas; kapitalismi walitsuse käesolewal ajalõul wõib noorealiste tööliste seisukorda ainult jaoliselt paranda ja seda ainult rewolutsiooniliku klassiwõitluse teel, mitte mingil tingimisel aga ette wõtjatega ja kodanlike riigiga koos töötades.

8. Kommunistlike noorsoo organisatsioonide kõige esimesed ülesanded on: klassiteadlikke wõitlejaid ja kommunistliku ühiskonna tulewasi üles ehitajaid harida. Kommunistlikku teadwust ja wõitlusbilidust omandakse pääle poliitilisest wõitlusest osawõtmise weel teoorialise, sotsialistliku hariduse teel, mis ka terawaks sõjariistaks kodanliku ideoloogia vastu wõitlemisel. Sotsialistlik haridus ja tegelik osawõtmine poliitilisest wõitlusest üheskoos on noorte proletaarlike wõitlejate kaswatuswiisid.

9. Pääleselle seawad kommunistlikud noorsoo organisatsioonid oma ülesandeks noorsoo igakülgse harimise marksistlikus waimus ja seega ta kultuurilise tasapinna tõstmise. Töörahwa noorsugu peab kodanluselt omale wõitma need inimliku teadmise warandused, mis tal proletaarlike wabastamiswõitluse juhtimiseks hädasti tarwilikud. Wõideldes peab ta omale awama tee teadusele, kirjandusele

ja kunstile. Pääle tublide tööliste ja wapraste punase wäelaste peawad ta ridadest tulema ka noore kommunistliku ühiskonna õpetlased, tehnikud, organisaatorid, mõtteteadlased, luuletajad ja kunstnikud. Töörahwa noorsoo ja ta organisatsiooni osaks on esimeses reas kaasa tööta kommunistlikele rajatud proletaarlike kultuura ehitamiseks.

10. Kommunistlikud noorsoo organisatsioonid peawad proletaarlike noorsoo terweteks inimesteks kaswutama, terweks waimlikult ja kehaliselt. Seepärast kannawad kommunistlikud noorsoo organisatsioonid hoõlt ka noorsoo kehaliku arenemise eest. See töö, mis praegusel silmpilgul ainult üks osa nende tegewusest wõib olla, on töörahwa noorsoo kohta wäga suure tähtsusega.

11. Olgugi et kommunistlikud noorsoo organisatsioonid peawad püüdma laiu hulke oma ideede poolhoidjateks wõita, ei tohi see wõit siiski mitte sel teel sündi, et nende kommunistliku programmi ja kommunistliku taktika selgus selle all kannataks. Äärmiselt tähtis on kommunistliku noorsoo organisatsioonide kihutustöö maatööliste ja keh wema talurahwa keskel.

12. Kommunistlik Noorsoo Internatsionaal peab intellektuaalsete noorte (kõrgemate õpiasutuste kaswandikke) eraldud sotsialistlike organisatsioonide olemasoleku ülearuseks. Tõsiselt ausad rewolutsioonärid õpilaste hulgast peawad töörahwa noorsoo organisatsioonide liikmeks astuma, kui ühesugused teistega, kui seltsilised seltsilistega. Intellektuaalsete noorte salkkonde korraldamine üleüldiste noorsoo organisatsioonide piirides tuleb iga maa omapäraste olude kohaselt ette wõtta.

13. Käesolewal rewolutsioonilikul ajalõul wõib proletariaadi wõitlus ainult siis wõdurikkalt lõppeda, kui teda rahwuswahelikult peetakse. See käib ka noorsoo wõitluse kohta. Seepärast ühinewad poliitilised noorsoo organisatsioonid Kommunistlikuks Noorsoo Internatsionaaliks. Noorsoo Internatsionaali ülesandeks on kõigi maade kommunistlike noorsoo organisatsioonide kogu töö ja wõitluse ühtlane; koondud juhtimine. Ta otsused on kõigile noorsoo organisatsioonidele kõrgemaks seaduseks. Ta tegelik töö seisab rahwuswahelikus agitatsioonis ja poliitiliste wäljaastumiste juhtimises. Ta kohuseks on kogu noorsoo organisatsioonide tegewusele ühtlasi juhtnõõre anda, neid ideeliselt ja aineliselt toeta, uusi liite asuta ja kõigi maade proletaarlike noorsoo organisatsioonide üksteisega kõige ligemasse läbikäimisse tõmmata.

14. Kommunistlik Noorsoo Internatsionaal seisab Kommunistliku Internatsionaali esimese kongressi otsustel ja on ise üks osa sellest Kommunistlikust Internatsionaalist. Kommunistliku Noorsoo Internatsionaali keskkott on organisatsiooni ühenduses Kolmanda Internatsionaaliga ja töötab temaga kõigi ligemalt koos ühises wõitluses.

LAUL.

NOORED KOMMUNAARID.

Põues meil tulised tunglad, wabadusiha;
me külwame sädemeid pilkases öös,
kuulutes kadu ja elu, sõprust ja wiha.
Millist ähwardawat lainet näha me töös!

Tunglaist tekkind lõkendawad leegid — lõõmab loit.
„Rewolutsioon!“ nii hirmul, rõõmu hüütaks.
Taganend pilkane öö, kumab hommiku koit...
Ennäe! Juba leeki kustutada püütaks.

Käes kilbina kandes weripunast lippu,
kesk tuliloidu keerdu noored kommunaarid,
kui maruhoog tormawad leekide tippu,
kallawad õli — helkwad elu wikerkaarid...

Oo, kuis keeb, kuis kihab noorte soontes weri,
nad häwitawad tõkkes raudsetki teelt —
kui tormides mässawalt lõbutsew meri,
mis wägewad kaljudki purustab eelt.

Wäkind kohutaw kisa, heitluse kära,
unund ahastus, häda ja orjade nutt;
ilmamaad paitab päikse helendaw sära,
ärkand rõhutute elu, algand uus rutt.

Noored kommunaarid, kõik töörahwa pojad!
Hukkunü wanailma suitsewail waremil
loome kommuuna — ühisel töökojad,
kus elu wõib anduda aateil paremil.

Oskar Kullerkupp.

ME LÄHME ...

Me lähme wõidurikkalt edasi
ei suuda keegi peatada me wäge.
Ei sammugi teel tagane tagasi:
käib wõitlus, nii wihane ja äge.

Kus särab me lootuste päike,
sinna uhkelt juhime käike!

Me loome uueks maailma ja rahwad
ning ehitame kommuunade riiki.

Me wõitlejate wäed on julged ja wahwad:
kõik waenlased kardawad me piiki.

Kus särab ja helgib me aadete tipp,
sää! lehwigu ka me punane lipp!

... Ju purustud on hõik waenlaste wäed,
meie silmis wõidurõõmu läike —
ja aatelippu hoidwad wõimsalt me käed:
on säramas ju kommuunade päike...

Ja uhkelt nüüd wõitluse järgi
lehwitame omi wõitude pärgi!

Ed. Juhani.

WÕITLUSLAUL.

Punaste lippude lehwilwal saatel,
suurte aadete selgind waatel
me wõitlusse ruttame.

Päikese rõõmusärawal helgil,
ajaloo mõtteil — kaineil, selgil
me edasi tõttame.

Wõitlustäakide kohutawas säras,
waenlase surmalaulude kãras
me wõidule sammume.

Ed. Juhani.

ON JÕUDNUD AEG.

Las' hulgu ja wingu weel aegade möll
ja kohada sündmused elujões.
Las' praksi weel püssid ja töötada wõll;
Uus töö, uus elu meil seisab weel ees.

On häwinud palju, mis wäärtuslik, hää,
ses werises wõitluses ägedas.
On hukkunud mõnigi andekas pää
wõitluswälja mõõk hoopides sagedas.

Seepärast nüüd wõitlusse uuel teel,
Teid, noored, me kutsume üles.
Las' lehwida punased lipud me eel,
ja hõlju me aegade süles.

Küll paiskawad suured sündmused lained
ka meldki siia-sinna.
Kuid siht meil selge, pilgudki kained,
me wõidame päikese linna.

Siis edasi, edasi wõitluse teel
me noored, kel soontes weel rammu.
Las' lehwida punased lipud me eel,
et teelt ei wäärataks sammul!

P. Uuetoa.

SUWEL.

I.

Maailm on taewani täis helewust
ja põuawingu kihwitawaid wooge.
Kus wärsked tuuled — wihma tooge,
ja kustutage liigset pilna — palawust!

Ah, kehaski lai roidumuse tunne
ja silmis wirwe pistwast päikesest
ning kurgus leitsak kõrwend lehkadest.
Ei wilu kuskil ega wirgastawat unne.

Uks päew kui öö: kuum, turbutaw ja sume,
kui mässiks humalaur ja uimastawad gaasid.
Kui ahjuhelgid hõõgatamas paasid.

Täis põuapilwi waikiw taewa kume.
Ning sinkjast suitsust horitsondki tume,
kui woogaksid sää! surmawad ekstaasid.

II.

Eks mürtsu kauguses ju pikse asung...
Tuul pöörasena tantsmas ratasringi
ning woona paisub silmaring's mustuw mingi,
kui rulluks lahti wesikarwa siidi lasung.

Ah, kuidas heitleb taewast tuliharu
rist-rästeldes ning kargab pilwist alla.
Siis raksatus ja tümin pääseb walla —
tast rõkkab kõrguses, kui mērimaru.

Kuid wälku sähwiw, taewas ragiseb.
Tuul sõkkub wiljas, sasib räästu, harje;
ilm hahtub äkki, jooksmas musti warje,
mets tuuseldustes mühab, hoigab, kägtseb...

Siis korraga, kui päästud lahti pilhust,
hulk wesijuge keemas pilwist wälja
ning langwad, kustutades wihma nälja.
Ah, õnnis wärin jookseb läbi ihust!

Rudolf Laurent.

ME EHITAME KODU.

Me ehitame kodu.

Meid on kurnatud, meid on petetud, meid on nuudiga peksetud, meie wendi, isasid, poegi on poodud, tapetud, piinatud.

Oleme saatuse wõoraslapsed. Ta hirwitas meie üle paksude ja prassimisest paistetand nägudega raswaste härrade näol.

Need härrad on osawaiks timukaiks olnud. Tükktükilt on nad meie elulisemaid liikmeid küljest kiskund, meie werd imend oma inetute paksude mokkaladega. Meie südamesse on nad terawaid kihwtnooli sihtind. Osawasti sihtind ja osawasti trehwand.

Nad andsid meile alkoholi. Nad andsid meile elutüdimuse, perekonnatülid, kibedad silmpilgud. Nad andsid meile koorukesi ja suitsend keldrikambrid. Nad andsid meile tiisikuse, reumatismi ja jõuetuse.

Meie lapsed wõtsid nad ja heitsid põhikihti. Meie pojad panid nad raudtrellide taha ta needsid ahelasse. Meie tütreid ja õed saatsid nad uulitsalle, tõukasid häbisse ja naersid oma süüta ohwite üle, nende metsikust piinamisest wõrratut lõbu tundes.

Me ohwerdasime nendele kõik, mis meie elus oli ilusamat ja paremat, Me nälgisime, kuna nad külluses prassisid. Me higistasime tööpinke ees, nad tantsusaales ja kaartilaudade taga. Nad löid läbi meie higi ja waewa saadused.

„Siin miljonid müümata särke, sääal miljonid katmata selgel“

Me kannatasime meeleheitmiseni, wajusime küüru, wananesime enneaegselt hiiglakoorma all, mida kantsime — kurnajate lõbuks ja häämeeleks.

Kuipalju kannatasime, seda teawad tähed taewas, öösündmuste waiksed ja tõsised päältwaatajad. Nad nägid, kui meie isasid, wendi, poegi raude kõlinal saadeti — wiimast teed, Nad olid waikseks tunnistajaks neil mustil silmpilkel, kui halastamatud kuulid wingusid ja libedaks tehtud kõied kaakpuile seoti. . . .

Meie ohkete lõpmatusest teawad külmad kiwiseinad. Palju, waga palju teawad nad, mida ükski muu ei tea.

Meie pisaraid on näind igawene päike. Ei oie ta kordagi tõusnud ega looja läind wapustawaile kurbmängele waatamata. Ainult talle on usaldud paljudki südantlõhestawad kaebed.

Kui kaua inime kannatab. ?

Niikaua, kuni ta enam kannata ei suuda. Niikaua, kuni kannatus wastuhakkamise loob.

Me oleme hiiglatöö teind. Ülitugewa alguse. Me oleme endib wabastand. Oleme rõhujate ikke põrmu talland.

Aga nüüd tööd, tööd, tööd!

Ehitagem oma koda nii tugewaks, et teda ükski tõuge ei murra. Ehitagem ta suurpäraliseks kui

Waaraode piramiidid, ehitagem ta kenaks kui Hellelase ilusamad jumalakojad. Olgu ta meie uhkus, meie au!

Me ehitame oma koda nii usinasti kui sipelgapere oma pesa teeb. Olgem püsiwad ja wäsimatud kui mesilased. Olgem iseteadwad ja julged, kui emalõwid körbes, kui kotkad kaljuharjul!

Me tahame tööd teha; me tahame wäsimata tööd teha; tahame niikaua tööd teha, kuni meie hiiglahoone taewani tõuseb. Tahame teda kaunistada ilusamate kunstõitega. Püüame teda nii armsaks teha kui emasüle lapsele.

See saab — peab olema meie kodu! Julgete edasipüüdjate, töökatte ja rõõmsate inimlaste kodu, kus unustame hallid seinad, raudwõred piinkambrite akende ees, weripulmad ja tummad wõllaspuud. Sääal unustame minewiku piinad ja kannatused ja hakkame rajama uut, paremat elu, kus iga inimlaps wäärt on kui kaaskodanik ja tööseltsiline, kus igaühte hinnatakse kui ehitajat ja loojat, kes wäärtusi loob iseendale ja oma wabale ühiskonnale, teades, et keegi ta tööwilja temalt ei riisu, et keegi ta were ja higi tulul prassida ei saa.

See oleks ilus, ideaalne kodu. Olgu terwitud tema ehitajad. Olgu muld kerge nende haudel, kes selle kodu eest oma südamewewerega maapinda punaseks wärwind!

J. Linder.

MU NOORUS.

Sääal, kus kidurad kased omi latwu põhjatuule ees samblani paenutawad, kus longuwajund saunahütid sooserwi ehiwad, kus kubjapiits armutult orjade seljas tantsib — sääal oli mu sündimiskoht. Maastmadalast sunniti mind nende ees päänaljustama, kes imesid mu werd ja higi, tilk — tilga wiisi, kes kantslist kuulutasid, et ülewal sine-tawas taewawõlwis keegi olewus pidi elama, kes mind loonud kannatama — kannatama nende hääks, kes tursusid mu werest.

Waewalt põlwepikune pidin ma linna omale leiba minema teenima. Sest soo, pääle winskete kasekeppe midagi ei kaswatand.

Linnas oli mu õpetajaks uulits ja kaswatajaks hall waabrikhoone. Päewtõusust loodeni kumises mu kõrwus kriiskaw masinatemürin. Ei pääsnud nende müüride wahele walguskiir. Endiselt wuhises piits mu turjal.

Ah kuidas ma wihkasin neid — neid kelle määratud maod ees ja keda õeldi jumalast mu piitsutajaks seatud olewat. kõige salajamas südame soppis kandsin ma wiha ning see wiha kaswis iga uue hoobiga, iga uue imetud weritilgaga, kaswis wägewaks maruhooks, mis lahtipääsedes walmis on häwitama kõike wana, mäda, kõike seda, mis jumalast hurtsiku elanikkude weretühjenduseks loodud. . .

Walgusehallikad olid kinni mu ees. Mind hoiti pimedas, kui kiskjat looma, hoiti pimedas seepärast, et ma walguselle pääseses nende kallale oleksin tormand, keda jumalast mu leiwaisaks oli määratud.

Kuid ka halli wabrikhoone hämarusse tungis üksik, hele päiksekiir. Ja kui ma sellest üksikust kiirest kinni haarasin — siis heideti mind sügawasse maalusesse koopa, kus mu juure ühtegi walguskiirt läbi paksude paemüüride ei pääsnud. Mind heideti sinna, et hääbuks niiskete müüride wahel, pikaldiaselt nagu närtsind puuleht, mis kolletab enne mustumist.

Kuid ma ei hääbund. Mu wiha, mida ma püha tulena oma rinnus kandsin, andis jõudu. Kui maa aluse kongi uks wägewa touke mõjul lahti murdus ja ma uuesti päikest terwitasin siis oli mu wiha juba leegiks muutund, oli kindla kuju omandand — kuju mille ees mu senised permedeh wärisid...

Mu noorus, täis pilkast pimedust, walguskiir-deta, oli mööda.

Astusin uuele eluteele — eluteele, mis wastand endisele — täis walgust ja päiksekiirt.

Eemalt paistis wabadus...

Siht, mis olnud mu elu eesmärk.

K. Treufeldt.

ÕHTUNE WÕITLUS.

Waenlane taganes hommikust õhtuni.

Kütid jälgisid rõõmsalt taganewat waenlast. Wahest harwa tuli püssi plaksuta, sest waenlane oli hommikuse löögi tagajärjel hirmsegaduses.

Wististi nüüd — tund enne päikese weeru — mõtles waenlane mäenõlwakule, waremalt walmistud kaewikuis, peata. Aga selle mõjul waldas kütte äge wiha. Waenlane tahab weel enne õhtut wastu panna.

Polguüiem andis pattareile käsu awada tule. Kui mitte püss, siis suurtükk peab waenlast uuesti kohutama.

Noorelt leppwõsast pahemalt tiiwalt wilksatas tuluke. Kostus kärengatus. Esimesele järgnes teine, kolmas... Meie wäljapattarei tagus waenlase kaewikuid.

Waatlesin pommisadu. Shrapnellid lõhkesid raketena kaewikute kohal teraskilde külwades; üksikud granaatid kündsid wälju ja teid.

Waenlase sõdurid sattusid segadusse. Jooksid kaewikust kaewiku. Otsisid warju, kuid polnud kusagil warju.

Kütid naersid ja wiiteks plaksutasid püsse, katsudes waenlast tabada. Rõõm oli üleüldine. Waenlane saab hagu.

Ka waenlase suurtükid awasid suud. Algas pommisadu meie seisukohtil. Granaatid, shrapnellid lõhkesid ees, kohal, taga. Mõnigi winskles surmawalus.

Wõitlus läks ägedaks. Meie mortiirid astusid wõitlusse. Kaugelt paistis tuluke, sellele järgnes pauguke ja granaat kihises üle pää. Läks waenlase pattareid otsima.

Paremal käel kaswis kaasik. See kajastala lõpmata. Isegi püsside plagin ja kuulpriisi ragin leidis sääl wastukaja.

Üks, kaks, kolm granaati sattusid kütte ritta. Haawatud, surnud. Minutiliselt kostusid ohked. Siis waikiwad. Haawatud saadeti sidumispunkti.

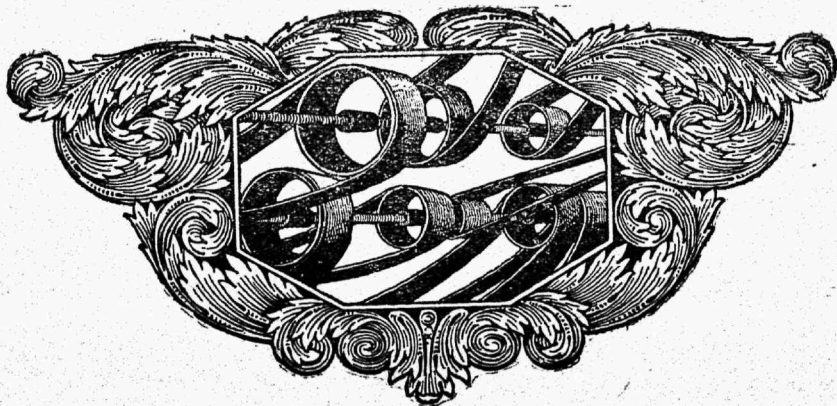
Wõitlus kestab. Läeb pimedaks. Waenlase pattarei waikib. Waikiwad mele mortiirid.

Kütid pääletungimisele. Weel mõned paugud ja waikiwad.

Waenlane lippas. Küla wõetud. Kaewikute kaldal pehmes mullas wärsked korjused, punane weri niriseb haawust. Lahingu ohwrid.

Koristakse haawatud. Maetakse korjused. Päewtöö tehtud.

P. Tuuli.

ROOTSI KROONIKA.

ROOTSI KOMMUNISTLIK NOORSOO LIIKUMINE.

Rootsi kommunist sm. Jalmar Vicksten kirjutab Rootsi noorsoo liikumisest:

„Kogu aasta on Rootsi noorsoo liikumise juhtnööriks kommunismi põhjused olnud. Oma tegewuskawa on noorsooliikumine III. Internatsionaali juhtmotetele rajand. Noorsoo ühingul on küll alles wael ta endine nimi, kuid seda ainult traditsiooni pärast. Arwatawasti muudetakse nimigi kõige lähemal ajal programmile wastawaks.

Rootsi noorsoo ühingu teeb kõik mis võimalik kommunismi idee laialilaoitamiseks Rootsi noorte hulgas. Selle tegewuse üheks pääsihiks on wõitlus proletariaadi diktatuuri maksmapanemiseks. Samuti nõuab ühingu põhjuskiri kodanikelt sõjariistade ärawõtmist. Need paargi punkti annawad ülihäääd tunnistust noorsooühingu töökawast ja selle wahekorras III. Internatsionaaliga.

Noorsooühingu liitumine III. Internatsionaaliga sünnitas sotsialistide hulgas hirmsat wiha ühingu wastu. Sotsialistid katsuwad inimesi noorsoo ühingu wastu üleskihitada, neid bolschewismiga kohutades. Selle pääle waatamata on ühingu liikmete arw märksa suurenenud.

Sel aastal on ühingu propaganda tegemise pääle iseäranis suurt rõhku pannud ja on organiseerind igas raionis propandistide rühma. Pääle selle tehtakse kirjalist propandistid omas ajakirjas „Strom Klokani“, mis 1919. aastal poolteist miljoni eksemplaari ilmus.

Selle aasta algul oli ühingul 487 klubi. Liikmeid tuli aasta algul 3700 juure. Samuti kui oli 1919. aasta sügis wõimsa propandistide tegemisele määratud, nii kasutati talw intensiivse kindlustustöö tegemiseks. Haridus- ja kultuurtööd tehti uue waimustuse ja uute põhimõtete järele. Kirjastati kommunismi selgitawaid raamatuid ja peeti klubides alalisi läbirääkimisi kommunismi ja III. Internatsionaali ülesannetest.

Ühingu juhtiw organ on kongress, mis iga kahe aasta takka kord kokku kutsutakse. Kongressil walitakse 13 liikeline kesktoimkond, kellest 5 Stockholmis elab. See kesktoimkond moodustab ühtlasi ka täidesaatwa komitee.

Ühel wiimasel pääkoosolekul oli ametiühingute enam rewolutsioonilikuks muutmise küsimus arutuseel. Otsustati sel sihil tööle asuda. Ka waimliku pimestuse wastu on wõitlusse asunud. Nii näit. otsustasid ühingu liikmed kiriklikest toimetustest, ristimisest, õnnistamisest, armulauast jne. loobuda.

Kirjutus lõpeb soowiawaldusega, et noored seks kaasa aitaksid, et kommunismi punane lipp mitte ainult Wenemaal ei lehwiks, waid kõigil mail.“

NOORSOO LIIKUMINE INGLISMAAL.

Noorsoo sotsialistlikule liikumisele oli alguses üpris raske Inglismaal pinda leida, sest sääl polnud weel noorsoo Internatsionaali osakonda. Selle wastu aga awaldasid noored Iirimaa kaunis nähtawat tegewust Internatsionaali waimus.

Praegu on olukord Inglismaal põhjalikult muutunud. Kommunistlik liikumine wõtab wõimsalt hoogu, waatamata seepääle, et kodanluse sandarmiwägi iga noorte sammu rewolutsiooniteel halwata püüab. Nii konfiskeeris politsei noorte häälekandja „Joung Socialist“ numbrid kohe pääle ta ilmumist. Ühtlasi konfiskeeriti ka noorte organisatsiooni põhjuskiri. Ka noori tegelasi, kes üleskutsuwad noori ühinemisele, kiusatakse armutalt taga.

Mida wihasemalt töötab kodanluse sandarmiwägi, seda hoogsamalt ja kindlamalt aga astub töötaw noorsugu aktiivsele wõitlusele kapitalismi korra kukutamiseks. Iseäranis sellest ajast, mil liikumise etteotsa astus noor sotsialist Milton Jagger, on märgata suurt tõusu noorte liikumises ja nende rewolutsioonitöös.

Möödaläinud aastal, 2. septembril, kutsuti kokku noorte ühingute ülemaaline kongress noore sotsialisti Miltoni algatusel. Kongressil wõeti wastu kindel tegewuskawa ja arutati põhjalikult läpi kõik küsimused, mis puutusid noorte rewolutsioonitöösse ja selle töö plaanikindlammasse läbiwiibimisse.

Praegu on kõigis suuremais linnas ja tööstuskohtis noorte ühingute organiseerimine käsil, mis põhjust annab arwata, et noorsoo liikumine Inglismaal muutub peagi hiiglajõuks ja saab suureks teguriks kapitalismi häwitamises.

AMEERIKAS.

Kommunistlik liikumine Ameerika noorte keskel on wiimasel ajal wõimsalt kaswanud. Igas linnas on juba noorte ühingud, mis täielikult noorte kommunistliku Internatsionaali programmi järele töötawad. 1. aprillist 1920. a. ilmub Chikagos noorte kommunistlik ajaleht „Noor Internatsionaal,“ kaks korda kuus.

Ajalehe asutamisega on Ameerika noored suure edusammu teind, sest ainult ajalehe kaudu võib noori kõige laialdasemalt kommunismi eest võitlusse kutsuda ja selle võitluse tähtsust igaükselt selgita.

PORTUGAALIAS.

Olewal aastal, jaanuari kuul, hakkas ilmuma uuesti Portugaalia noorsoo organisatsiooni häälkandja „O Despertor,“ mis võimude poolt sõja algul kinni pandi. Kinnipaneku põhjuseks luges Portugaalia kodanlik valitsus sõjawastaseid kihutuskirju, mis ajakirja weeruil sõja algpäivil ilmusid ja osalt Prantsuse imperialistide rööwpolitika vastu olid sihitud.

Nagu sellest näeme, on ka Portugaalia kodanlik valitsus noorsoo organisatsioonide vastu ning surub nende tegewuswabadust.

NOORTE KONGRESS HELWEETSIA.

Lüzernis peeti läinud kewadel Helweetsia noorte kongressi. Seepäälle vaatamata et sõiduwoimalused kongressile üpris kitsentawad olid (ülikõrged piletide hinnad raudteil jne.) soitis kongressile siiski 800 saadikut. Töölise ühing „Lüzern“, mis täielikult sotsiaaläraandjate juhatusel ja nende mõju all töötab, loobus kongressist osawõtmast ning wõttis ta vastu täiesti boikotteeriwa seisukoha.

Kongressi ajal korraldati III Internatsionaali auks hiiglameeleawaldus, millest wõtsid osa kõik noored, kes töötand wõitlust pidada kommunismi täieliku woiduni.

KOMMUNISTLIK NOORSOO LIKUMINE TURKESTAANIS

kaswab hiiglasammel. Praegu on sääl juba 70 noorte organisatsiooni, mis seisawad täielikult kommunistlikel alustel. Organisatsioon on ka palju naisnoori. Kommunistlik liikumine wõtab wõimsalt maad ka muhameedlaste keskel. Taschkendis ärapeetud noorte ühingute konwerentsist wõtsid osa ka 8 muhameedi tütarlast. Wana korra ajal oli muhameedi naisterahwastel ühiskonna elust osawõtmine waljult keelatud. Nüüd wõimaldas Wenemaa hiiglawolutsioon täieliku wabaduse ka muhameedi naisterahwastele ja seda wabadust püüab kõige päält kasutada noorsugu.

NOORED III. INTERNATSIONAALI TEISEL KONGRESSIL.

Kommunistliku Internatsionaali teisest kongressist wõtsid osa ka mitmete kodanlaste maade noorte kommunistlikkude ühingute esitajad. Pääle noorsoo Internatsionaali täidesaatwa komitee ja Wenemaa Kommunistliku noorte ühingu esitaja wiibisid kongressil Saksamaa, Inglise, Helweetsia, Skandinaawia, Gruusia j. t. maade noorte organisatsioonide esitajad. Mitteametlikult wõtsid kongressist osa Põhja-Ameerika ja Turkestaani noorte esitajad.

Saadikud tutvunesid Wenemaa noorte kommunistlikkude ühingute töö ja tegewusega. Kõik, mis noored külalised siin nägid, awaldas nende päälle üpris suurt muljet. Mitmed saadikud läkitasid wäärtuslikke artikleid Wenemaa töörahwa noorte häälkandjale „Юный Пролетарий“.

Wenemaalt lahkudes kinnitasid noorte esitajad, et nad kõik teewad mis wõimalik kapitalistliku ilmkorra kukutamiseks ja Wenemaa töörahwa wabariigi toetamiseks.

KOLM AASTAT REWOLUTSIONILIST WÕITLUST.

31 augustil pühitses W. K. noorsoo ühingu Peterburi organisatsioon oma kolmandat aastapäewa. Kolme aasta eest algasid Peterburi noored organiseeritult wõitlust kommunistliku ilmkorra kindlustamiseks.

31 augustil 1917 aastal pani Peterburi töötawa noorsoo organisatsioonide ülelinnaline konferents aluse „Peterburi sotsialistlikule töörahwa noorsoo ühingule“ ja kuulutas ta noorsoo Internatsionaali liikmeks. Punast lippu uhkelt kõrgel hoides algasid Peterburi noored kommunaarid ägedat wõitlust igasuguste rewolutsiooniwaenlaste vastu. Nad wõitlesid kõigil wäerindul eesrinnas. Kus wõitlus oli kõige werisem ja ägedam, sääl wõitlesid kangelaslikult ka Peterburi noored kommunaarid. Ühtlasi tehti energiliselt tööd noorte ilmwaate kaswatamiseks kommunismi waimus, III Internatsionaali põhialusil.

Kolm aastat rasket ja werist wõitlust seisab Peterburi noortel kommunaaridel seljataga. On käidud pikk teekäik kommunismi poole; on saawatud hiiglawaid wõite. Ja mitte wähe pole see wõitlus nõudnud ohwrid. Kangelaslikus wõitluses on ühing palju oma paremaid ja aktiivsemaid liigetest kaotand.

Praegu on Peterburi noorte ühingu 20.000 liiget. Kõik noored ja ärksamad töörahwa pojad ning tütreid astuwad ühingu ses kindlas teadmises, et ainult ühinemises on jõud.

Wahetpidamata läkitawad kodanluse maade noored ühingule wennalikke terwitusi, tähendades, et nad täiesti omaks wõtawad need suured wõitlusloosungid, mille all wõitleb ja sammub wõidule punane Peterburi töörahwa noorsugu, kes on eeskujuks oma wõitlusenergiaga kogu ilma rewolutsioonilisele noorsoole.

Kolme aasta wõidusaawutusi ja kangelastegusid hinnates, peame Peterburi noorte kommunaaridele hüüdma:

„Edasi algatud wõiduteel! Purustame ja häwitame lõpulikult kogu kapitalistliku ilmkorra!“

RAHWUSWAHELINE NOORTEPÄEW PETERBURIS.

On päewi, mis mälestuses jääwad seisma kui wersttulbad, kui tähised mille järele käidud teed mõõdame, mille järele wõitluskäiku jatkame. Üheks sarnaseks päewaks on kahtlemata rahwuswaheline noortepäew. Wõimata on paberil kirjelda täielikku pilti noortepäewast, wõimetud on kinoaparaadid seda maalima, ehk nad küll agaralt töötasid.

Wõib anda edasi mõned kahwätud, wõib fotograferida kogupilt, kuid see kõik jääb sisuliselt kahwatuks, sest täielikku efekti wõis saawuta ainult see, kes mainitud päewast ise tegelikult osa wõttis, kes talle kaasa elas.

Juba wara hommikul märkame 5. septembril Peterburi uulitsail särawate päiksekiirte paistel iseäralist elawust, mingisugust ruttu. „Noored kommunaarid tõttawad oma pidupäewa korraldama“, kuuled mõõdaminewate harilikkude surelikkude suust.

Igast linnakaarest walguwad noorteread wõitühmnide ja terwitushüüete kajal südalinna, kui kohisewad jõed merikaissu. Siin ühinewad nad wõimsaks merilaineks, mille ees wäetid ka kiwised kaljud, mis purustawad rauasedki laewad. Sarnase hiiglalainena hoowad noortewoog Rewolutsioonihwrite platsile, kus ta oma langend wendade ühishaua juures näis raugewat, nagu lained merirüppes, kus nad uut jõudu ja hoogu omawad ringi siis mühades edasi tormawad. Sama jõu ja hooga sammub noortewägi wennashaua juurest Uriitski platsile oma jõudude ülewaatusele. Tuul lehwitab tuhandeid wõitluslippe, kui merilainte harju, panes wirwendama horitsondi. Öhkkonda hõljutawad hümnushelid, mis sulawad ühiseks simfooniaks, nagu laulaks tuul merikaidal tuhandeid wiise. Lipel helkwad punased tähed, mis jutustawad elutõde.

Need on noorte kommunaaride töötussõnad sõuda wahwalt edasi ja häwita kõik tõkkes teelt.

Kui Prantsuse kommunaarid oma lipele kirjutasid: „Wärisege kodanlased, siit lähewad kommunaarid“, siis ei ehtind meie lippe mitte wähem rewolutsioonilisemad loosungid, kui kirjutasime:

„Wärisege kodanlased, siit lähewad noored kommunaarid!“ Wärisegu, kadugu kõik teelt, mis meile tõkkeks püüab olla, see oli ja jääb noorte kommunaaride lippkirjaks. Ja kes 5. septembril nägi seda wõimast noorte merd, kes nägi noortewäe tseremoniaal-marssi, see peab tunnistama, et siin on koondud hiiglajõud, mille ees wäriseb iga wastasjõud, mis purustab tugewamadki tõkkes teelt.

Meie, noored kommunaarid, ei ole ainult walwad rewolutsiooniwäe sõdurid, me ei ole ainult lõhkujad ja purustajad, milliste aukraadega meid kroonind kodanlased, waid me oleme kirgulisemad rahu ja tööarmastajad; me hindame tõsist rahu kui ülemat inimsöö õnne, me ülistame, armastame tööd, kui ülemat lõbu.

Piltlikuks näituseks sellest oli rahwuswaheline noortepäew ja selle ettevalmistustööd. Ja kel silmad olid näha ja kõrwad kuulda, see nägi ning kuulis — see wõib ka otsusta.

Seletamata ilusad hümnushelid, waimustud terwitushüüded, ööpimeduses eeterruumi lendawate raketide sahin — see kõik sulas ühiseks, tuhandehääliseks simfooniaks, mis wangistas meeli.

Unustamata jääb mälestusse rahwuswaheline noortepäew — 5. september 1920.

Viktor Noor.

WENEMAA NOORTE ÜHINGUTE KONGRESS.

1. oktoobril astub Moskwas kokku Wenemaa noorte ühingute kongress. Ettevalmistused kongressiks on praegu igalpool elawalt käsil. Päewkorda on esimese küsimusena wõetud organisatsiooniküsimus. Iseäranis tahetakse täh. küsimuse arutamise ja otsustamise juures kõige laiemat tähelepanekut pöörata maal olewate ühingute pääle, nende tegewuse elustamise ning laiendamise sihis.

Kongressist saawad osawõtma ka mitmed kodanlusmaa noorte organisatsioonide esitajad. Mitmed on juba teel Moskwa.

KOMMUNISTLIKU NOORSOO LIKUMINE NÕUKOGUDE MAAL.

Ülewenemaaline noorte kongress. Wenemaa Kommunistliku noorsooühingu Keskkomitee otsuse järele kutsutakse 1. oktoobriks s. a. Moskwa kokku 3. ülewenemaaline Kommunistlikkude noorteühingute kongress.

Üleukrainaline noorte kongress. 11. mail, s. a. peeti Harkowis 2. üleukrainaline kommunistlikkude noorteühingute kongress. Kongressil olid kõik kubermangud, pääle kahe, esitud. Ukraina

kommunistlike noorte ühingute tööd on takistanud alalised kodusõjalained, mis üle maa käisid; seepärast ei olnud Ukraina noorsool seni organiseeritud aparaati. Kongressil otsustati Nõukogu-Wenemaa noorsooga kindlasse ühendusse astuda. 25% kongressi saadikuist — noort kommunaari — sõitsid pärast kongressi Lääne väerinnale wõitlusse.

Tshuwaschi noorsoo kongress. 15. juunil s. a. oli Kaasanis Wenemaa kommunistliku noorte ühingu Tshuwaschi osakondade kongress. Kongressi pääülesandeks oli Tshuwaschi noorteühingute töö ühendamine ülewenemaalises masstaabis.

Idarahwaste noorsoo konwerents. 10. septembril s. a. peeti Moskwas esimene ülewenemaaline kommunistlike noorteühingute idarahwaste osakondade ja organisatsioonide konwerents.

Moskwa noorte konwerents. 30. mail s. a. peeti Moskwas XV. kommunistlike noorteühingute ülelinnaline konwerents. Konwerentsist wõtsid osa ka Lääne kommunistliku noorsoo esitajad: sm. Schabrom — Ameerikast, sl. Janson — Rootsist jt.

Peterburi noorsoo ühingu Läti osakond. Wiimasel ajal on Peterburi noorsoo ühingu Läti osakonnas elawust märgata klubi töötab. Klubis töötawad ringid: kunsti, spordi, teaduse, draama ja muusika. Pääle selle on weel 15. inimeseline noorte salk, kes noorte kommunistlikus polgus I. roodus teeniwad.

Suur tähelpanu on pööratud töö pääle raioonis ja põhja ringkonnas Läti noorsoo osakondade konwerentsi kokkukutsumisele.

Eesti noortest Peterburis. Peterburis töötawad praegu wiis Eesti kommunistliku klubi, kus üleüldse üle 1000 liikme. Nende liigete hulgas on rohkesti noori, kuid siiski ei ole seni nende organiseerimisele kuigi palju tähelpanekut pööratud. Ainult Eesti töörahwa ülikoolis tekkis õpilaste oma algatusel noorte organisatsioon, mis ka wiimaste teadete järele tööle asunud. Samuti tulewad teated raioonest, et sääl noored juba arwamist awaldanud ja samme astunud oma organisatsioonide loomiseks. Edu nende kawatsustele. Imestama peab, et organiseerimistes sel alal asundused Peterburi Eesti noorist ette jõudnud, sest mitmeski asunduses on juba noorte organisatsioonid tegewuses.

Ülelinnaline noorte konwerents Peterburis. 24. sept. kutsutakse Peterburis ülelinnaline konwerents kokku. Ta pää ülesanne on mõnede küsimuste otsustamine, mis ülewenemaalisel noorte kongressil arutusele tulewad. Alaliselt on Peterburi organisatsioonil suur tähtsus olnud kõikide küsimuste kohta, mis ülewenemaalisel kongressil arutusel olnud. Sääl tulewad arutusele füüsilise kaswatus, organisatsiooni põhjuskiri ja programm. Kõik need nõuawad hästi läbi arutust ja siis otsustust.

Seni pole Eesti noored weel kunagi organisatsioonina ülelinnaliselt noorte konwerentsilt osa wõtnud. See on meile häbiks. Kas puuduwad meil Peterburis noored eestlased, kes wõiksid sääl esi-

neda. Ei, noori eestlasi on Peterburis küllalt, kuid nad on organiseerimata. Seltsilised on juba sel alal tööd alanud ja seepärast wõime loota et eelolewal konwerentsil ka Eesti noorte esitajad wiibiwad ja käsikäes wene seltsimeestega küsimusi arutawad.

PETERBURI NOORTE ÜHING.

Arwustiku järele, mis awaldati 1. juulil 1920 aastal, oli Peterburi noorte ühingu 19,663 liiget; neist seisis 16,899 kollektiiwides.

Raioonide järele jaguneb liikmete arw järgmiselt:

I. linnajaos	3161 liiget.
II. " "	4579 "
Peterburi raioonis	2112 "
Wolodarski "	781 "
Wassiilisaarel	1230 "
Wiiburipoollel	1700 "
Smolnõi raioonis	1400 "
Moskwa "	1300 "
Obuhowi "	600 "
Narwa-Petshofi "	2200 "
Porohowi "	400 "
Läti sektsioonis	140 "

Aktiivseid töölisi oli ühingu 492. Kommunistliku partei liikmeid 2430.

Wiimastel kuudel on pea kõigis raioones kollektiiwide arwu jõutsat kaswamist märgata. 1. augustil oli kollektiiwide üleüldine arw 374.

MITMESUGUSED TEATED.

— 5. Noorsoo föderatsioonide kongressil Hispaanias arutati muu seas ka Wenemaa blokaadi küsimust. Otsustati kõiki abinõusid blokaadi wastu tarwita. Lõpuks tehti otsuseks üleskutsega pöörata teiste Euroopa riikide tööliste poole, et wäljakuuluta Wene maa plokeerimise wastu üleüldist 24 tunnilist proteststreiki.

Selle järel tehti otsuseks ühineda täielikult kommunistliku Internatsionaaliga, Ühtlasi otsustati pöörata teiste organisatsioonide poole, et ka need astuksid samme ühinemiseks kommunistliku Internatsionaaliga.

— 27. juunil awati Tserdshuis Hiiwa Wabariigi rewolutsiooniliste noorteühingute kongress. Kongressil wõeti ühel häälel wastu otsus tegewusaluseks wõtta Wenemaa kommunistliku noorsoo ühingu programmi.

— Soome noorsoo ühingute arw kaswab üljõutsalt. Praegu on noori ühinguisse organiseerinud juba 20.000.

— Leedumaal wõtab kommunistlik liikumine noorte keskel hoogu. Praegu on pea igas suuremas linnas noorteühing. Liikumine wõtad ka maal ikka suuremat hoogu.

KIRJANDUSEST.

ÜLEÜLDINE ÜLEWAADE.

'Eesti kom. noorsoo kirjandusest pole palju kirjuta, sest seda pole kahjuks veel olemas. Me kirjandusolud on veel seewõrra üpris viletsad, et võimatu proletaarlist kirjandusturgu wastawalt rahulda. Kuna aga meil seepäälle waatamata igasugust kirjandust kaunis rohkesti wälja antud, ei ole aga noorsoole midagi tähelpanemiswäärilist anda suudetud. Tõsi küll, meie endise töörahwa kommuuni kirjandusosakond on mõned katsed teind noorsoole kirjasta, ent need katsed on nii wäiksed, et rahulolekut ei teeni.

Nii näituseks on wälja antud ainult kolm ilukirjanduslist raamatukest — Maksim Gorki „Kuidas ma õppisin“, Descawesi „Püssipoiss“ ja Willem Buki „Kahekesi“. Pääle selle veel sm. H. Pöögelmanni toimetusel ajakiri „Noored, üles“. Esimest kaks raamatukest on küll keskmistsorti noorte lugemiswara, kuna aga Buki „Kahekesi“ kaugeltki seda ei ole, waid arwatawasti täiesti eksikombel noorsoo kirjandusseeria on märgitud. Raamatukesel pole noortega midagi ühist ja ka wanadele ei paku ta midagi. Sigade lori — ja muud midagi.

Mis puutub aga sm. H. Pöögelmanni toimetud ajakirja „Noored, üles“, siis peab tähendama, et see on kõigiti ajakiri, mida noored aina terwita woiwad ja soowida, et ajakiri ka edaspidi oma ilmumist jatkaks. Ajakirjas on palju noorsoo liikumisse puutuwat materjaali. Iga lehekülg näitab meile peegliselgelt, kuidas noorsugu kapitalismi wastu wõitlusse astund ja seks wõimsalt organiseerimistööd teind. Ühesonaga — ainuke wäljanne, mida noored igakülgsest omaks tunnista woiwad.

Eelpool nimetud wäljaandeid silmitsedes, peatasime ainult Eesti kommunistliku noorsoo kirjandus- põllul. Kuidas teiste rahwuste noored kohase kirjandusega warustud, seda tuleb veel arwe wõtta. Kahtlemata on kõige rikkamal järjel kirjanduse poolest Wene noored, sest hiiglarewolutsioon wõimaldas neile oma kirjanduse wäljaandmise ja seda wõimalust on nad olude kohaselt tarwitand. On wäljaantud terve rida töid ja kirjastakse aja- ja kuukirju. Peterburis ilmub „Юный Пролетарий“, Moskwas „Юный Коммунист“, kuna mitmeis prowintsilinnus annawad ühingud veel omi aja- ja kuukirju. Pääle selle on ilmund rohkesti teaduslikke töid rahwuswaheliku noorsoo liikumisest sm. Sinowjewi, Lenini j. t. sulest. Üleüldiselt wottes on Wene noored oma kirjandusega rohkem warustud, kui teiste maade noored. See on ka arusaadaw, sest muias waitseb saakahne kodanlus, kes põrmugi ei hooli töörahwa noortest, waid nende liikumist metsikult wägistab, kuna Wene töörahwas oma noortele täieliku tegewuswabaduse annud.

Noorte kommunaaride häälekandjaid ilmub veel Itaalias, Saksamaal, Rootsis, Norras, Ameerikas. Iseäranis Itaalias, kus kommunistlik liikumine noorte keskel wõimsalt arenend, on mitmed tööd ja perioodilised wäljaanded ilmund, milles kommunismi ideed noortele selgitakse. Teistes mais on kodanlus metsikum ja sääal on noortel töötada raskem.

Kõike seda kokkuwottes wõime tähenda, et rahwuswahelikul noorsool veel energilisemalt organiseerimistööd tuleb teha, et häwita kapitalismi ja kindlusta jäädawalt kommunistlikku ilmkinda, kus töörahwa noortel igasugune wabadus oma elu juhtimiseks ja waimliseks tööks. *Juh. Hurt.*

NOORED, TEIE ÜLESANNE ON NOORTE KUUKIRJA IGAKÜLGSE MATERJALIGA TOETA. SELLEKS TÖÖLE.

Toimetuse adress:
Peterburis, Fontanka № 27.
Tel. 128-48.

HIND 30 RUBLA.

Wastutaw toimetaja: Toimetuse Kollegium.
Wäljaandja:
Wenemaa Kommunistliku Partei Keskkomitee
Eesti osakond.